

בס"ד

פרשיית החצוצרות

לפרשת בהעלותך (ע"פ שעורו של הרב יהודה ראק)

יח) בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצות עד יום האחד ועשרים לחדש בערב: (יט) שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי כל אכל מחמץ ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ: (כ) כל מחמץ לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות:

4. ויקרא פרק ט"ז - פרשיית סדר עבודת יום הכיפורים

ב) ויאמר יהוה אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרכת אל פני הפרכת אשר על הארון ולא ימות כי בענן אראה על הפרכת: (ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה: (ד) כתנת בד קדש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגר ובמזבחת בד יצנף בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו וילבשם: (ה) ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים לחטאת ואיל אחד לעלה...

כט) והיתה לכם לחקת עולם בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם וכל מלאכה לא תעשו האזרח והגר הגר בתוככם: (ל) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו: (לא) שבת שבתון היא לכם ועניתי את נפשתיכם חקת עולם... (לב) וכפר את מקדש הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח וכפר ועל הכהנים ועל כל עם הקהל וכפר:

לד) והיתה זאת לכם לחקת עולם לכפר על בני ישראל מכל חטאתם אחת בשנה ויעש כפאשר צוה יהוה את משה:

5. במדבר פרק י"ט - פרשיית פרה

א) וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: (ב) זאת חקת התורה אשר צוה יהוה לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על... (ו) וכבס האסוף את אפר הפרה את בגדיו וטמא עד הערב והיתה לבני ישראל ולגר הגר בתוכם לחקת עולם:

יא) הנגע במת לכל נפש אדם וטמא שבעת ימים: (יב) הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר... (יט) והזה הטהר על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וטמא ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב: (כ) ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יהוה טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא:

כא) והיתה להם לחקת עולם ומזה מי הנדה יכבס בגדיו והנגע במי הנדה יטמא עד הערב:

כב) וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת יטמא עד הערב:

1. רמב"ם הלכות תענית, פרק א' הלכה א'

מצות עשה מן התורה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבא על הצבור, שנאמר "על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות" (במדבר, פרק י', פסוק ט'), כלומר: כל דבר שייצר לכם, כגון בצורת ודבר וארבה וכיוצא בהן - זעקו עליהן והריעו.

2. במדבר פרק י'

א) וידבר ה' אל משה לאמר:
ב) עשה לך שתי חצוצרות כסף מקשה תעשה אתם והיו לך למקרא העדה ולמסע את המחנות:
ג) ותקעו בהן ונועדו אליך כל העדה אל פתח אהל מועד:
ד) ואם באחת יתקעו ונועדו אליך הנשיאים ראשי אלפי ישראל:

ה) ותקעתם תרועה ונקעו המחנות החנים קדמה:

ו) ותקעתם תרועה שנית ונקעו המחנות החנים תימנה תרועה יתקעו למסעיהם:

ז) ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא תריעו:

ח) ובני אהרן הכהנים יתקעו בחצוצרות והיו לכם לחקת עולם לדרתיכם:

ט) וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות ונזפרתם לפני ה' אלוקיכם ונושעתם מאיביכם:

י) וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצוצרות על עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלוקיכם אני ה' אלוקיכם:

3. שמות פרק י"ב - פרשיית החודש

א) ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר:
ב) החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה: (ג) דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה ייקחו להם איש ששה לבית אבת ששה לבית: (ד) ואם ימעט הבית מהיות משה... (ה) ששה תמים זכר בן שנה יהיה לכם... (ו) והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושתטו אתו כל קהל עדת ישראל בין הערבים: (ז) ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזות ועל המשקוף... (ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מררים יאכלהו... (יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והפיתי כל בכור בארץ מצרים... (יג) והיה הדם לכם לאת...

יד) והיה היום הזה לכם לזכרון וחתמתם אתו חג ליהוה לדרתיכם חקת עולם תחגו:

טו) שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם כי כל אכל חמץ ונכרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד יום השביעי: (טז) וביום הראשון מקרא קדש וביום השביעי מקרא קדש... (יז) ושמרתם את המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם את היום הזה לדרתיכם חקת עולם:

6. ראב"ע פסוק ח'

"והיו לכם לחוקת עולם" - כי המחנות נוסעים להלחם, הלא תראה דברי משה בנסוע הארון. והנה פירוש זאת החוקה: שתעשו כן שיריעו הכהנים בחצוצרות בלכתם למלחמה להלחם אל ארץ אויביהם, וכן כי יבוא אויב בארצכם ותבואו למלחמה עמו.

7. במדבר פרק י', פסוק ל"ה

"ויהי בנסוע הארון ואמר משה: קומה ה' ויפוצו איביך, וינוסו משנאיך מפניך".

8. ראב"ע (בפירושו השני לפסוק ח')

התרועה - זכר לנפשות לצעוק לשם.

9. רמב"ם

מצות עשה מן התורה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבא על הצבור... כל דבר שייצר לכם, כגון בצורת ודבר וארבה וכיוצא בהן, זעקו עליהן והריעו.

10. ספרי, בהעלותך, פיסקא עו

ר' עקיבא אומר: אין לי אלא מלחמה, שדפון וירקון... מניין? ת"ל "על הצר הצורר אתכם" - על כל צרה וצרה שלא תבוא על הצבור.

11. במדבר פרק ט'

(יא) ולפי העלות הענן מעל האהל ואחרי כן יסעו בני ישראל ובמקום אשר ישכון שם הענן שם יחנו בני ישראל:

(יח) על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו כל ימי אשר ישכון הענן על המשכן יחנו:

(יט) ובהאריך הענן על המשכן ימים רבים ושמו בני ישראל את משמרת ה' ולא יסעו:

(כ) ויש אשר יהיה הענן ימים מספר על המשכן על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו:

(כא) ויש אשר יהיה הענן מערב עד בקר ונעלה הענן בבקר ונסעו או יומם ולילה ונעלה הענן ונסעו:

(כב) או ימים או חדש או ימים בהאריך הענן על המשכן לשכון עליו יחנו בני ישראל ולא יסעו ובהעלתו יסעו:

(כג) על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו את משמרת ה' שמו על פי ה' ביד משה:

12. מנחות כח. - כח:

תנו רבנן כל הכלים שעשה משה כשרים לו וכשרים לדורות חצוצרות כשרות לו ופסולות לדורות.

13. ירמיהו, פרק ב'

(ב)... כה אמר ה' זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלילתייך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה:

(ג) קדש ישראל לה' ראשית תבואתה כל אכליו נאשמו רעה תבא אליהם נאם ה':

14. במדבר פרק כ"ג

(כא) לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישאל יהנה אלהיו עמו ותרועת מלך בו:

15. ספרי, במדבר, בהעלותך, פיסקא עב

"וידבר ה' אל משה לאמר: עשה לך שתי חצוצרות כסף". למה נאמרה פרשה זו? לפי שהוא אומר: "על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו" שומע אני הואיל ונוסעים על פי הדיבר וחונים על פי הדיבר, לא יהיו צריכים חצוצרות; תלמוד לומר: "עשה לך שתי חצוצרות כסף", מגיד הכתוב שאף על פי שנוסעים על פי ה' וחונים על פי ה', צריכים היו חצוצרות.

16. ספרי, בהעלותך, פיסקא עו

"על הצר הצורר" - במלחמת גוג ומגוג הכתוב מדבר. אתה אומר במלחמת גוג ומגוג הכתוב מדבר, או אינו מדבר אלא בכל המלחמות שבתורה? תלמוד לומר: "ונושעתם מאויביכם"; אמרת צא וראה איזו היא מלחמה שישאל נושעים ממנה ואין אחריה שעבוד, אין אתה מוצא אלא מלחמת גוג ומגוג, וכן הוא אומר: "ויצא ה' ונלחם בגוים ההם" (זכריה, פרק י"ד, פסוק ג'), וכן הוא אומר "והיה ה' למלך על כל הארץ" (שם, פסוק ט'). ר' עקיבא אומר: אין לי אלא מלחמה, שדפון וירקון ואשה מקשה לילד וספינה המטרפת בים מניין? תלמוד לומר: "על הצר הצורר אתכם" - על כל צרה וצרה שלא תבוא על הצבור.

17. מסכת ר"ה, לד:

אמר רבה: אמר הקב"ה: אמרו לפני בראש השנה מלכויות, זכרונות, ושופרות. מלכויות - כדי שתמליכוני עליכם; זכרונות - כדי שיבוא לפני זכרוניכם לטובה; ובמה? בשופר.